

FLORENS

FIRENZE

FLORENCE

Klassresa klass 9, Linnéskolan, Alingsås

Florens, Italien 20-26 maj 2016

Klass 9: Linus, Moa, Nouraldin, Alexander

Vuxna från skolan: Tom Baumann, Maj-Britt Eliasson, Helena Rödholt Siegrist

Övriga vuxna: Frida, Rudolf, Charlotte

Ungdomarna hade i förväg utarbetat ett program, som vi följde med smärre justeringar.

Dag 1 Fredag 20 maj

8.20 Landvetter Airport, regnigt och småkallt. Frukost på flygplatsen.

10.25 Flyg till Rom Ciampino, över Alperna som skymtade mellan molnen, och över Po-dalens delta.

Mackor och Bacio på den lilla flygplatsens lilla café. Väntan i värmen på vår guldfärgade Mercedesbuss som tog oss genom Lazios, Umbriens och Toscanas böljande gröna landskap, med Apenninerna i bakgrunden och borgar och städer klättrande längs sluttningarna, till Florence, där vi installerade oss i våra enkla rum i skolan Sprachcaffe, invid Piazza della Repubblica, mitt i sta'n. Med en färgglad karusell och med en kolonn från romartiden.

Kvällspromenad till Domen, shopping på Supermarkt, resans första pizzaslice, på piazzan vid Domen, promenad ner till Arno – fullmåne över Ponte Vecchio. Musik på bron!

Ungdomar från olika länder dansade och sjöng Hallelujah – vi med. Promenad under Vasari-korridoren till Uffizierna och Palazzo Vecchio. Mycket. Magiskt. Magnifikt.

Dag 2 Lördag 21 maj

Sol, varmt!

Domen. Inuti. Ungdomarna köade tappert i flera timmar i solen för att få bestiga trapporna upp till kupolen. Vatten. Glass. Jordgubbar. 453 steg. Vi andra hann under tiden släntra rumt, fascineras av golvmosaikens optiska illusioner, köpa frukt, äta glass, besöka den stora bokhandeln RED – read eat dream – och ägna en stund hemma i lägenheten åt just RED-verksamhet.

Sedan blev det en lång vandring på andra sidan Arno – Oltarno -med värme, kullersten, brant stigning, intressanta VVS-lösningar (det var här vi började förstå att det är VVS allting handlar om), cypresser, pinjetråd och pinjekottar, hög och tjock bambuskog, Nours föredrag om Macchiavelli på Via Macchiavelli, vattenkrig, eurytmi med bambustavkast och vattenfallet, Romulus- och Remus-staty i korsningen vid Porta Romana, smala gränder med vespor, glass framför Palazzo Pitti och dockteater på Ponte Vecchio. Dockteater med såpbubblehydraulik.

Efter dusch, bröd, oliver, frukt och lite vila var vi på väg igen. Förbi domen, bort till St Lorenzokyrkans trappa som visade sig vara perfekt att sitta och äta pizzabitar på, samt för att köra lite intensiv trappträning. Bort till Santa Maria Novella, marmorrandig kyrka liksom Domen, med glasbänkar och rosor på piazzan. Nu var vi trötta, och inte blev det bättre när vi gick hemåt, fast åt fel håll. En snäll kypare förklarade tålmodigt att vi bara skulle vända oss om och gå rakt fram, för att komma hem.

Det gjorde vi, och efter att vi snabbbladdat batterierna var vi ute på vandring igen, ner till floden, till Ponte St Trinita, den vackra bron med den vackra utsikten över Ponte Vecchio samt med dumdristigt klättrande kärlekspar och med statyer som klarat sig från flodens botten när denna bro, liksom alla andra utom Ponte Vecchio, sprängdes av retirerande tyska trupper 1944. På andra sidan Arno – Oltarno – sjöng en stor kör med blandade åldrar, spelades olika

instrument, iklädda folkdräkt. Vi vimlade runt i gränderna och kom till Ponte Vecchio igen, där vi lyssnade till sång under fullmånen, igen. En liten sorbetglasspinne på hemvägen och så var vi klara för drömmarnas rike vid 12-tiden.

Dag 3 Söndag 22 maj

Frukost, kort info om renässansen och gyllene snittet, förbi marknaden, närstudie av skulpturerna vid Piazza della Signoria, träff vid David. Människan är alltings mått! Efter lite kösnurr var vi inne i Uffizierna och kunde börja den långa marschen genom korridorerna i detta gamla kontorshus med bra ljusinsläpp genom de många fönstren, möjligt genom att man byggt övervåningen med bärande metallbalkar. Altartavlor med mycket guld, landskap i bakgrunden av porträtt, grekisk och romersk mytologi blandat med Gamla och Nya testamentets berättelser. Många bilder, många skulpturer, många, många steg.

Plötsligt och oväntat blickade Drottning Kristina och Karl XII ner på oss från raden av småporträtt uppe under taket, just vid fönstren med utsikt över Ponte Vecchio. Väntade, men ändå överraskande mäktiga, mötte oss originalen av Botticelli – Venus födelse och Våren, Michelangelo – Den heliga familjen, Tizian – Venus från Urbino, Raphael – Madonnan med Steglitsan, Verrocchio – with a little help from Leonardo da Vinci – Jesu dop, Leonardo da Vinci – Konungarnas tillbedjan. För att undkomma Stendahl-syndromet skyndade vi bort till vår pizzeria vid Domen, där Linköpings Hockeyklubbs klotter på den välklottrade väggen fick oss i balans igen efter den överväldigande skönhetsupplevelsen.

Några gick och handlade och några utrustades med glass- och vattenpengar inför besöket i Baptisteriet vid domen (kyrkan från 300-talet som troligen byggdes på en gammal Mars-helgedom), och efterföljande bestigning av Kampanilen, det ståtliga tornet invid domen. Glada och fulla av sol möttes vi sedan till oliver, frukt och bröd.

En liten kvällsrunda: först till Gallis vackra gamla godisaffär på vår piazza, sedan till Supermarkt för inköp av chips med mera. Därpå en promenad genom den söndagsfulla staden. Moa läste kartan och ledde oss till glassbaren Vivoli (stadens bästa glass, eller världens?), och till piazzan vid florentinarnas älskade kyrka Santa Croce. I kvällsolen hörde vi härlig musik och kunde inte sitta stilla! Sedan vandrade vi med Nour som kartläsare, ner mot Arno, nära vattnet, i solnedgången. Vi såg fönstren uppe i Uffizierna, där vi tidigare på dagen sett konsten och den konstfulla utsikten över Arno.

Hemma åt vi kvällsmat med bröd, frukt, korv, oliver, humus, pesto, skinka och isté innan ungdomarna boade in sig i sitt rum med godiset och chipspåsarna.

Dag 4 Måndag 23 maj

Enligt programmet vår lediga dag.

Vår lediga dag började med en kort repetition av 1900-talets konst: expressionism, kubism, surrealism och postmodernism, samt om komplementfärger och, åter igen, gyllene snittet. Vi jämförde även om likheter och skillnader mellan renässansens konst och de stilriktningar vi sammanfattar med begreppet modern konst. Vi funderade kring hur mycket man kan vilja veta om en konstnär, en epok, ett verk, och i vad mån det viktiga är att låta konstverket verka på en själv och låta de egna känslorna och associationerna ta utrymme i tolkningsprocessen. Vi reflekterade kring innebörden av mimikry, dvs av avbildning av ”verkligheten”, under olika epoker. Sedan gick vi ett kvarter bort till Palazzo Strozzi och såg Guggenheim-utställningen med verk av bland andra Kandinsky, Rothko, Duchamp och Pollock.

Inför kvällens middag tog vi en tur till den stora matmarknaden, där ungdomarna inhandlade vad som behövdes för den utsökta måltid de sedan bjöd oss alla på: jättelång spaghetti i tre färger, tomatsås, parmesanost, vitlökssmör, bröd, lite tilltugg, frukt, glass och chokladmascarpone.

En liten kvällsrunda avrundade denna ganska lediga dag. Regn på Florens välnötta gatstenar.

Dag 5 Tisdag 24 maj

Efter den nu så vanliga frukosten med färska frallor, yoghurt och frukt tog vi oss med gott med an att besöka allt vi hade kvar på programmet, eller i alla fall så mycket som möjligt.

Vi började med att dela den förväntansfulla stämningen utanför Puma-butiken, där människor, mest unga, mest män, skockats för att få se Buffon och Chiellini, två goa gamla fotbollsspelare i Juventus och landslaget. Pallazo Vecchio väntade oss, med vackra rum, målningar och kartor, och även med Jan Fabres moderna skulpturer av brons och skalbaggsvingar. Vi fann kapellet där Toms föräldrar gifte sig, och där Tom 1 år gammal, var med! Vi hade gärna krupit in i lönngången bakom Armenienkartan. Istället gick vi upp till plattformen vid kreneleringen, och de flesta av oss även alla stegen upp till tornets högsta topp.

Väl nere på marken igen hölls föredrag framför statyerna vid Uffizierna: Linus om Leonardo da Vinci, Moa om Michelangelo, Helena om Dante. Så följde vi Arno en bit, tog sikte på glassbaren och släntrade bort till Santa Croce. Här sände vi våra tankar till dem vars monument finns att skåda längs väggarna: Galileo Galilei, Dante Aligheri, Macchiavelli, Florence Nightingale. I klostergångarna fläktade en ljum vind.

Efter besöket tog några av oss sikte på lägenheten, medan några styrde kosan mot synagogan, med Linus som kartläsare, och åt en god lunch i en liten sylta på vägen.

Efter att ha passerat säkerhetsgrinden kom vi in i synagogans oas och fick sitta en stund i denna ganska moderna renässansbyggnad och höra historien om hur de italienska, sefardiska och ashkenaziska judarna samlats till en församlingssamfund och byggt detta tempel efter emancipationen 1848, då judarna äntligen fick medborgerliga rättigheter. Vi hörde om hur den judiske rabbin och den katolske ärkebiskopen, som var nära vänner, samarbetat under den tyska ockupationen 1943-44, och på så sätt lyckat hjälpa många människor att undkomma förintelsen, tills deras planer blev förrådade. Vi hörde även om hur motståndsrörelsen, la resistenza, lyckades desarmera sprängladdningarna som tyskarna placerat i synagogan för att spränga den 1944. Vi påmindes om att många synagogor i Europas inte längre finns kvar. Och vi såg märkena på väggen efter den stora översvämningen 1966, då många av de gamla torarullarna förstördes. Ett av fotona i utställningen visade ghettot som låg runtomkring den romerska pelaren på Piazza della Repubblica, och där "vårt" hus står idag.

Efter besöket i synagogan rusade vi mot Casa de Dante, där vi fick se många olika grejer från Dantes tid – allt från medicin till vapen. Vi blickade ut genom fönstret och tyckte oss se Beatrice fnittra förbi.

För kvällen var planen att vandra längs Arno och att landa på en restaurang i Oltarno med utblick över det strömmande grönbruna vattnet. Några sådana restauranger fanns det tyvärr inte, men det fanns crepes med nutella och en liten restaurang på en liten piazza vid en liten gata där vi under stöj och glam intog en liten måltid. Hem över Ponte Vecchio...flera polisbilar och beväpnade män...vi trodde vi hamnat i en razzia, men det var bara en värdetransport från en av alla guldsmedsaffärerna.

På Piazza della Signoria var det utomhusopera, live, bredvid David. Rigoletto i keps och jeansjacka! La donna e mobile! Bara för oss och några till, just like that. Viva Verdi!

Dag 6 Onsdag 25 maj

De höga grönskande kullarna hade under veckan blinkat till oss mellan gluggarna i gränderna nu och då, och kring Arnos stränder hade våra blickar vandrat fritt mot befästa byar och kyrktorn på höjderna. Nu var vi på väg!

På vandringen till busstorget vid San Marco (där Savonarola bodde; Florens egen bad guy, som nu verkar vara på väg att bli en good guy; ett intressant fall av historiebruk) hann vi med en sväng till Brunelleschis rotunda på den ovanligt fula piazza som bär Brunelleschis namn. Här fick vi höra Alexander berätta om Brunelleschis största storverk: kupolen på domen, som vi kunde skymta bakom de moderna men redan bedagade hyreshusen. I 600 år har kupolens stabila konstruktion varit lika vacker. Ett stenkast bort betraktade vi Brunelleschis loggia, den första renässansbyggnaden, tillika hem för föräldralösa barn. Gallret där man lade in barnen fanns kvar, men kanske inte den mjuka kudden på insidan. Idag används byggnaden av Unicef, som vill skapa goda levnadsvillkor för barn i hela världen. Alldeles invid busshållplatsen vid San Marco kastade vi en blick in i Galleria dell' Accademia, dock utan att få en skymt av original-David.

Just när vi steg på bussen blev en liten farbror bestulen på sin plånbok på ett fult sätt. Maj-Britt var bra nära att stoppa tjuven; han lyckades dock smita.

Buss nr 7 tog oss genom centrums anrika kvarter, förbi vanliga bostadskvarter som blev allt finare ju längre från centrum vi kom och utvecklades till stora villor med stora trädgårdar, och sedan var det bara grönt, slingrande vägar genom olivlundar, förbi pinjetråd och cypresser.

När vi steg av på piazzan i Fiesole förstod vi precis varför det var hit man flydde från pesten (som i Boccaccios *Decamerone*) och varför lyxhotellen klättrar längs sluttningarna. Vilken underbart frisk luft! Fågelsång! Och hela staden för våra fötter, med Arnos slingrande silverström mellan kupolerna. Med kaffe och dricka på Blu Bar lät vi utsikten sjunka in.

Sedan vände vi oss mot andra hållet, där utsikten var om möjligt ännu vackrare, med böljande gröna kullar, vallmo och stilla frid. Vi trivdes gott i den gamla utgrävda staden, där etrusker, romare och langobarder lämnat vittnesmål om sitt liv och sin kultur. Havre, vallmo, arnika, oregano, mynta, rosor, olivträd och valnötsträd – har ni varit här hela tiden? Vi betraktade ruiner för anläggningar av bad och toaletter (VVS is everywhere). I det gamla templet klättrade vi på stenarna tillsammans med de kvicka små ödlorna. Vi delade vårt foccaciabröd under de skuggande valnötsträden. Akustiken i teatern var magnifik, liksom utsikten. Moa sjöng för oss om kärlek, Alexander och Nour sjöng för oss om kamp mot orättvisor, vi alla sjöng lite av varje.

Sedan besteg vi bergets topp på branta stenlagda vägar, förbi San Alessandro och upp till franciskanerklostret, där en liten shop mötte oss med ringblommessalva, glyceringtvål och glass. Glassen åt vi med utsikt över Florens och de blånande bergen, i en stämning av *Commedia dell'arte*, tillsammans med våra egna små kasperdockor – Karl Marx, Sigmund Freud, Hannah Arendt, Galileo Galilei, Leonardo da Vinci och Albert Einstein.

När man gått igenom den lilla romanska 1300-talskyrkan San Francesco kommer man till en utställning med gratis inträde och en otippad, osannolik och i all sin enkelhet otroligt lärorik utställning med föremål från bland annat Kina och Egypten. Det är inte var dag man möter en mumifierad katt.

Begrundande dessa intryck vandrade vi ner till piazzan igen, och gick hem till vårt gamla etrusk-romar-langobard-ställe, där vi åt en god lunch med utsikt över tempel, teater och en livgivande grönska. Sedan tog vi bussen ner i dalen, ner i den gryta av kultur och människor från olika länder som bär namnet Florens.

Sista kvällen i Florens! Efter vår tillbakablickande tipspromenad var vi rörande eniga om hur den begynnande nattens timmar skulle tillbringas. Först karusell på Piazza della Repubblica! Sedan Domen! Pizzaslice. Glass. Och lite sång och dans och skratt.

Buena notte, Firenze!

Dag 7 Torsdag 26 maj

Hej då, Piazza della Repubblica! Hej då, lyhörda väggar och folk som duschar mitt i natten och stjälar toapappret! Hej då, köket som varit samlingspunkten för den grupp som blivit ett vi! Hej då, våra små rum, hem för en vecka, mitt i tiden, mitt i världen!

Innan flygbussen tar oss till Pisa och flyget hem till Landvetter njuter vi av att bara vara, i skuggan, vid de överdådigt blommande rosa små rosorna på Piazza Santa Maria Novella.

Ett besök hos farbrorn i souvenirbutiken. En sista gelato.
På en platta i stenläggningen på piazzan står det:

tutti i passi che ho fatto nella mia vita mi hanno portato qui, ora

every step I have taken in my life has led me here, now